Μοντέλα Ένταξης των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση: Η Κατάσταση στην Ελλάδα

Αγγελική Δημητρακοπούλου

Εργαστήριο Μαθησιακής Τεχνολογίας και Διδακτικής Μηχανικής,
ΤΕΠΑΕΣ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

⇨... Δομή

Μοντέλο/α Ένταξης των ΤΠΕ στην Ελλάδα

Μακροεπίπεδο γενικού σχεδιασμού

Μεσο-επίπεδο Στελεχών – υπηρεσιών στήριξης

Μικρο-επίπεδο σχολική μονάδας

Ισχύουσα Εκπαιδευτική Πολιτική ?

⇨ Μακρο-επίπεδο Γενικού Σχεδιασμού Ένταξης

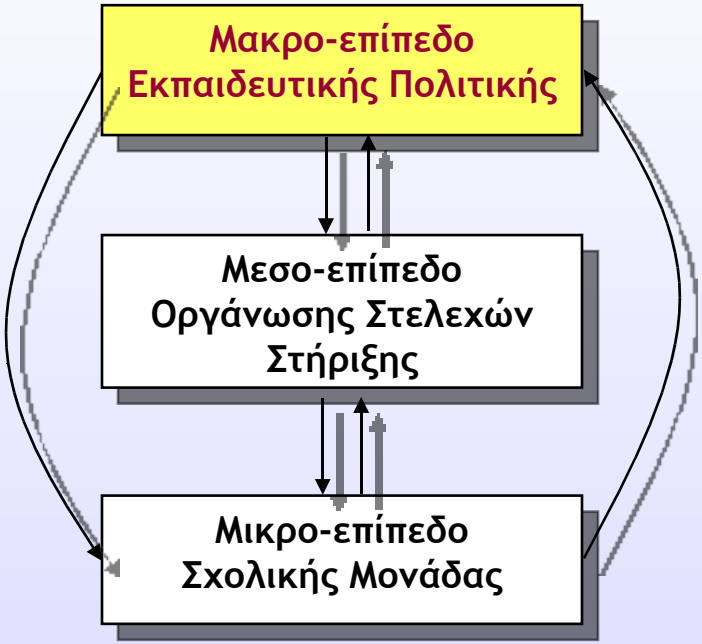

⇨ Μακρο-επίπεδο Γενικού Σχεδιασμού Ένταξης

Εκπαιδευτική Πολιτική => Στόχοι και Προτεραιότητες, Στρατηγικό Πλάνο Δράσεων, Δομές

Αναλυτικά προγράμματα

Εκπαιδευτικό Υλικό {Ε. Λογισμικά & Δραστηριότητες,..)

Επιμόρφωση & Υποστήριξη Εκπαιδευτικών

Διάχυση Πληροφορίας και Πρακτικών

Εξοπλισμός-Υποδομές, Τεχνική Υποστήριξη

⇨ Εκπαιδευτική Πολιτική: Αναλυτικά Προγράμματα

- Επεξεργασμένοι Στόχοι Αναλυτικών Προγραμμάτων
- Ενέργειες προσαρμογής Αναλ. Προγραμμάτων
- Διαμόρφωση σχολικού ωραρίου
- Ενέργειες Ανανέωσης Σχολικών Εγχειριδίων

⇨ Εκπαιδευτική Πολιτική: Αναλυτικά Προγράμματα

Επεξεργασμένοι Στόχοι Αναλυτικών Προγραμμάτων

Μοντέλο Ένταξης

⇨ **Ολοκληρωμένη ή Ολιστική προσέγγιση,** ένταξης των ΤΠΕ
ως **Γνωστικό Εργαλείο**

⇨ **Απόρριψη** της προσέγγισης **ένταξης ως «γνωστικό αντικείμενο»**
{που χαρακτηρίζεται ως τεχνοκρατική, και απομονωμένη)
με βάση τα επίσημα κείμενα:

ΥΠΕΠΘ-ΠΙ [Η πληροφορική στο Σχολείο], 1999,
& Επιτροπή Ειδημόνων [συντ. Παπαδόπουλος]

ΔΕΠΠΣ, Δημοτικού Σχολείου, ΠΙ [Πρόεδρος ΠΙ.Σ. Αλαχιώτης] 2003

⇨ Μοντέλα Ένταξης: στα Αναλυτικά Προγράμματα

4 Νηπιαγωγείο → Γνωστ. Εργαλείο

3 Δημοτικό → Γνωστ. Εργαλείο

Πραγματιστική προσέγγιση, 98

1 Γυμνάσιο → Γνωστ. Εργαλείο ↕ Γνωστικό Αντικείμενο ? *'90*

2 Λύκειο → Γνωστικό Αντικείμενο ↕ Γνωστ. Εργαλείο

⇨ Μοντέλα Ένταξης: Δημοτικό Σχολείο

Δημοτικό

Γνωστικό Εργαλείο

Τρεις 'παράλληλες' δράσεις:

↳ **ΔΕΠΠΣ, Πληροφορικής,** Δημοτικό ΦΕΚ 304/ 2003

«Ακολουθείται το ολιστικό πρότυπο, όπου διαχέεται η εξοικείωση με τις ΤΠΕ σε όλα τα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα, .. Απορρίπτει την τεχνοκρατική προσέγγιση της διδασκαλίας της Πληροφορικής ως γνωστικού αντικειμένου,.. Απευθύνεται στο δάσκαλο, και χωρίς να προσθέτει ώρα διδασκαλίας προσδιορίζει τις ελάχιστες γνώσεις και δεξιότητες,για να αξιοποιήσουν οι μαθητές τον υπολογιστή και τα δίκτυα»

[κείμενο Σ. Αλαχιώτη, Στοιχεία παιδαγωγικού σχεδιασμού του ΔΕΠΠΣ]

↳ Σχεδιασμός νέων βιβλίων που συνοδεύονται από λογισμικά

↳ Εξοπλισμός σχολικών εργαστηρίων

⇨ Μοντέλα Ένταξης: Δημοτικό Σχολείο

Δημοτικό

Γνωστικό Εργαλείο

Τρεις 'παράλληλες' δράσεις:

↳ ΔΕΠΠΣ, Πληρο

«Ακολουθείται το
σε όλα τα επιμέρ
προσέγγιση της δ
Απευθύνεται στο
προσδιορίζει τις ε
μαθητές τον υπολ
[κείμενο Σ. Αλαχ

↳ Σχεδιασμός νέ

↳ Εξοπλισμός σχ

↳ Δεν υπάρχει ανάγκη χωριστής ώρας και κυρίως σε όλες τις τάξεις:
Όλο και περισσότεροι μαθητές έχουν υπολογιστή σπίτι τους, και εξοικειώνονται με τις ΤΠΕ

-> 47% ,15 years old, in Greece, they have PC in home
[Source OECD, PISA 2002]

-> 35 %, 9-10 years old, they have PC in home
[Source IEA, PIRLS, 2001, Data Base]

↳ Οι μαθητές εξοικειώνονται γρήγορα, μαθαίνουν τα βασικά εργαλεία [word, powerpoint, e-mail, internet) σταδιακά μέσα από δημιουργικές δραστηριότητες και εκπαιδευτικά λογισμικά

⇨ Μοντέλα Ένταξης: Δημοτικό Σχολείο

Ολοήμερο Δημοτικό

~~Γνωστικό Εργαλείο~~

Γνωστικό Αντικείμενο ?

↳ ΔΕΠΠΣ, Πληροφορικής, Δημοτικό ΦΕΚ 304/ 2003

«Ακολουθείται το ολιστικό πρότυπο, όπου διαχέεται η εξοικείωση με τις ΤΠΕ σε όλα τα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα, .. Απορρίπτει την τεχνοκρατική προσέγγιση της διδασκαλίας της Πληροφορικής ως γνωστικού αντικειμένου,..
[κείμενο Σ. Αλαχιώτη, Στοιχεία παιδαγωγικού σχεδιασμού του ΔΕΠΠΣ]

⌦ Εισαγωγή Διακριτού Μαθήματος με Τίτλο: «Πληροφορική» !!!????

⌦ Διδάσκοντες: Όχι Δάσκαλοι, ούτε Εκπαιδευτικοί,
αλλά απλοί «Πτυχιούχοι Πληροφορικής !!» Εγκύκλιος, 2003

⇨ Μοντέλα Ένταξης: Δημοτικό Σχολείο

Ολοήμ

✓ Δεν συμβάλλει ως μεταβατική κατάσταση, εφόσον δεν υπάρχει σχέση με το πρωινό πρόγραμμα,
δεν υπάρχει καμία συνεργασία με τους διδάσκοντες στην πρωινή ζώνη

↳ ΔΕΠΠΣ, Πλη

«Ακολουθείται
σε όλα τα επιμέ
προσέγγιση της
[κείμενο Σ. Αλ

⌦ Εισαγωγή

⌦ Διδάσκοντ
αλλά απλ

✓ ⇨ Το αντικείμενο δεν είναι
η ‘ Επιστήμη της Πληροφορικής’

✓ ⇨ Τα ΠΣ των Τμημάτων Πληροφορικής, δεν περιέχουν μαθήματα, σχετικά με τη μάθηση, το εκπ.υλικό, τις μαθησιακές δραστηριότητες, τις ΤΠΕ στην Εκπαίδευση, ..τη Διδακτική της Πληροφορικής.

✓ ⇨ Οι διδάσκοντες Πληροφορικής,…. δεν είναι ευτυχείς

⇨ Μοντέλα Ένταξης: Δημοτικό Σχολείο

Ολοήμ

✓ Δε
υπ
δεν
πρ

↳ ΔΕΠΠΣ, Πληρ
«Ακολουθείται τ
σε όλα τα επιμέρ
προσέγγιση της
[κείμενο Σ. Αλαχ ✓

⊠ Εισαγωγή Διακρ

⊠ Διδάσκοντες: Όχ
αλλά απλοί «Πτυ

Εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ/ 4/6/2004

Προσλήψεις εκπαιδευτικών

⇨ 1. Αξιολογικοί πίνακες αναπληρωτές/ωρομίσθιοι Πληροφορικοί

⇨ 2. Διορισμένοι Εκπαιδευτικοί Πληροφορικοί

⇨ 3. Εκπ. Πρωτοβάθμιας (υπερωριακά), με πτυχίο ή μεταπτυχιακό Πληροφορικής

⇨ 4. Ενιαίο μητρώο επιμορφωτών

⇨ 5. Δάσκαλοι (μετά από ειδική εξέταση)

⇓

↳ Δάσκαλοι τελευταίοι

↳ Δάσκαλοι με διετή μεταπτυχιακά στις ΤΠΕ στην εκπαίδευση δεν έχουν δικαίωμα να διδάξουν

↳ Εκπαιδευτικοί [φυσικοί, φιλόλογοι, μαθηματικοί) με γνώσεις στις ΤΠΕ για μάθηση]

↳ Νηπιαγωγοί (απόφοιτοι τελευταίων ετών, με εκπαίδευση στις ΤΠΕ)

↳

⇨ Μοντέλα Ένταξης: Δημοτικό Σχολείο

Ολοήμε

Η πρόσθετη
από «Πληρο

ενα στοιχείο

- Απαιτείτα
- Απαιτείται
  π.χ. Εξοικ
- Να σταματ
  …συχνά αν

Αλλαγή Εγκυκλίου [ΥΠΕΠΘ/ 4/6/2004]
Αλλαγή Σειράς Προτεραιότητας
Προσλήψεων εκπαιδευτικών
για τις ΤΠΕ στο Ολοήμερο Δημοτικό

1. Δάσκαλοι με μεταπτυχιακές σπουδές σε ΤΠΕ στην Εκπαίδευση
2. Δάσκαλοι με γνώσεις, μετά από ειδική εξέταση
3. Ενιαίο μητρώο επιμορφωτών
4. Εκπαιδευτικοί με εμπειρία στην εκπαίδευση [φυσικοί, φιλόλογοι, μαθηματικοί) με γνώσεις στις ΤΠΕ για μάθηση]
5. Νηπιαγωγοί (απόφοιτοι τελευταίων ετών, με εκπαίδευση στις ΤΠΕ)
6. Διορισμένοι Εκπαιδευτικοί Πληροφορικοί, Γυμνασίου
7. Αξιολογικοί πίνακες αναπληρωτές/ωρομίσθιοι Πληροφορικοί

… *Πλήρης Αντιστροφή σειράς, ισχύουσας* εγκυκλίου
+ πρόσθετες κατηγορίες

⇨ Μεσο-Επίπεδο: Στελέχη και Δομές Στήριξης

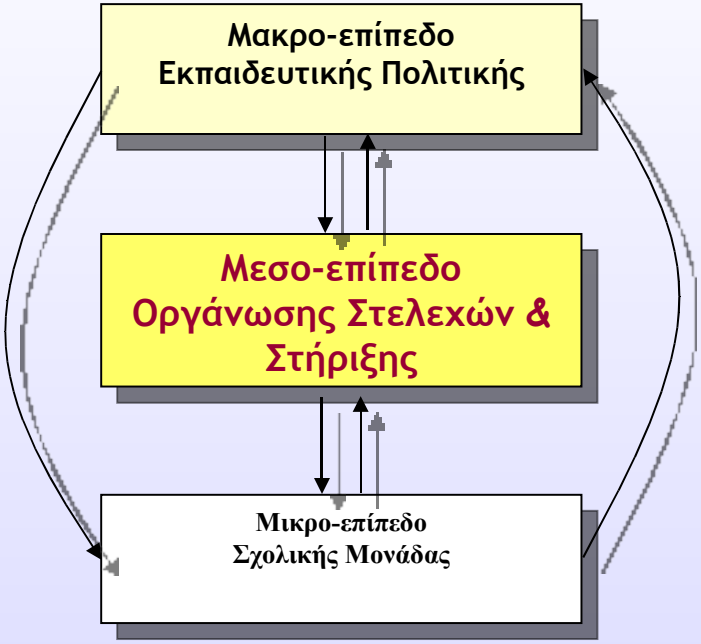

⇨ Μεσο-Επίπεδο: Στελέχη και Δομές Στήριξης

Τεχνική Υποστήριξη

- ΠΛΗΝΕΤ
- Τεχνική Υποστήριξη Δικτύων

Απαιτείται πρόσθετη Τεχνική Υποστήριξη [hardware]

Παιδαγωγική Υποστήριξη ??

… κυρίως Επιμόρφωση εκπαιδευτικών

Ρόλος Σχολικών Συμβούλων

Ρόλος Διευθυντών Σχολικών Μονάδων

Απουσία επιμόρφωσης ή ενημέρωσης: π.χ Ολιγοήμερα σεμινάρια

…Ευθύνη των Πανεπιστημιακών

⇨ Μεσο-Επίπεδο: Στελέχη και Δομές Στήριξης

- ✓ Θέματα Εκπαιδευτικής Μηχανικής, Διοίκησης Σχολικής Μονάδας, Συντονισμού Συνεργατικού Έργου Ομάδων Εκπαιδευτικών,…..

- ⇨ *Διευθυντές: Διευκόλυνση, Παρότρυνση, Συντονισμός*
- ⇨ **Σχολικοί Σύμβουλοι:** Ενθάρρυνση, αποτίμηση καινοτομιών, αναγνώριση εκπ. έργου καθηγητών

dware]

εκπαιδευτικών

Ρόλος Σχολικών Συμβούλων

Ρόλος Διευθυντών Σχολικών Μονάδων

Απουσία επιμόρφωσης ή ενημέρωσης: π.χ Ολιγοήμερα σεμινάρια

…Ευθύνη των Πανεπιστημιακών

⇨ Μεσο-Επίπεδο: Στελέχη και Δομές Στήριξης

Απαιτείται:

⇨ Δημιουργία Δομών Στήριξης &

⇨ Αξιοποίηση Στελεχών

με εφαρμογή εναλλακτικών προσεγγίσεων για τα μεταβατικά στάδια

⇨ Τοπικά Γραφεία Παιδ. Υποστήριξης *(On-line & Face-to-face)*

⇨ *Αναγκαιότητα (επανα)προσδιορισμού ρόλων στελεχών*

⇨ Μεσο-Επίπεδο: Στελέχη και Δομές Στήριξης

Απαιτείται:

⇨ Δημιουργία Δομών Στήριξης &

⇨ Αξιοποί

με εφαρμογή

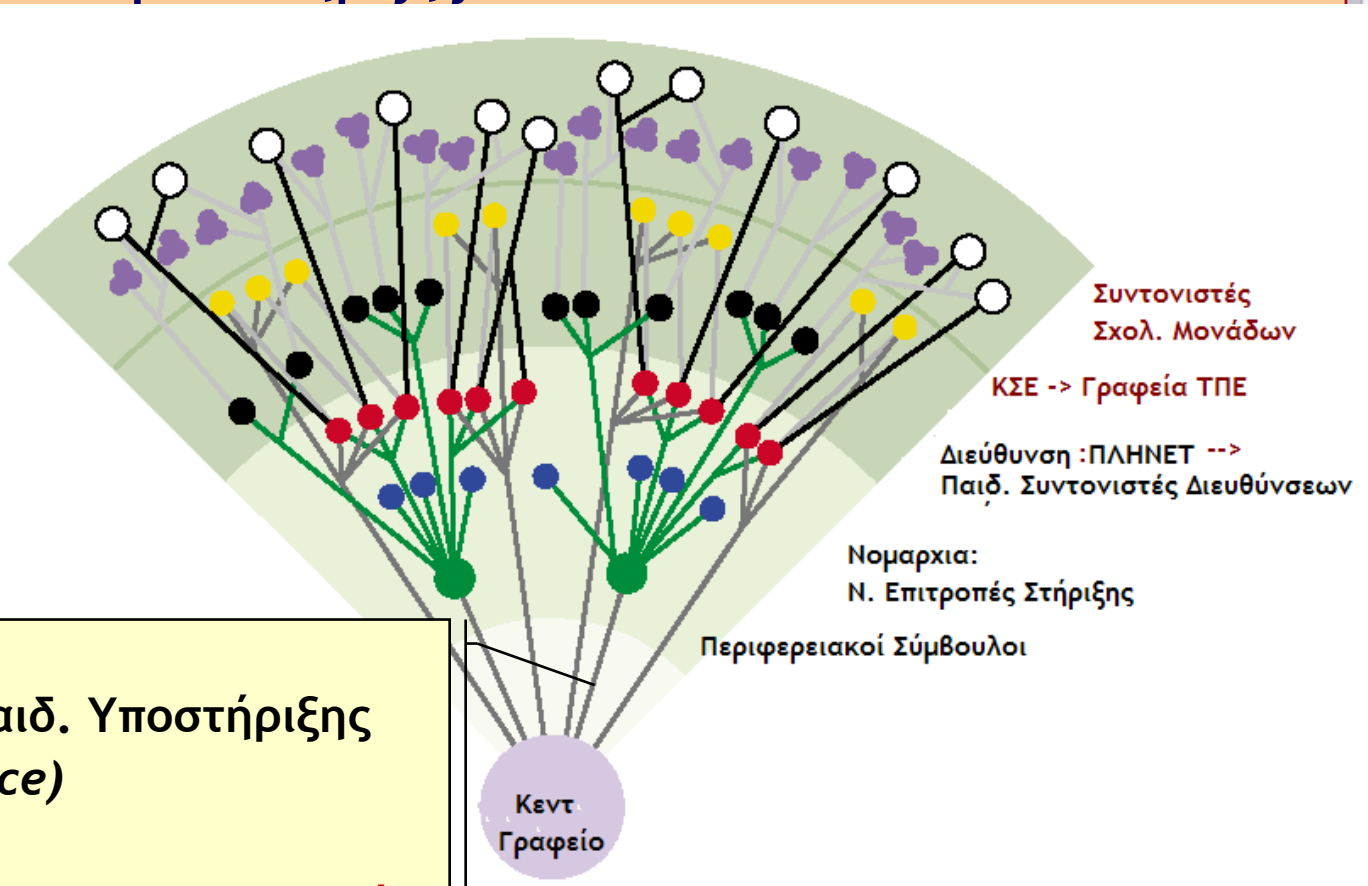

⇨ Τοπικά Γραφεία Παιδ. Υποστήριξης *(On-line & Face-to-face)*

⇨ *Αναγκαιότητα (επανα)προσδιορισμού ρόλων στελεχών*

⇨ Μεσο-Επίπεδο: Στελέχη και Δομές Στήριξης

Απαιτείται:

⇨ Δημιουργία Δομών Στήριξης &

⇨ Αξιοποίηση Στελεχών

με εφαρμογή εναλλακτικών προσεγγίσεων για τα μεταβατικά στάδια

Δυνατότητα Σταδιακής Υλοποίησης

Υπάρχοντα Στελέχη (*μη αξιοποιήσιμα*)

- Επιμορφωτές Οδύσσειας
- Ε-42
- Οι νέοι του Π2/επιμορφωτές επιμορφωτών
- Μεταπτυχιακοί σε ΤΠΕ στην Εκπαίδευση
- Διδακτορικά για ΤΠΕ, από Ελλάδα & Εξωτερικό (πρόσληψη/απόσπαση)

⇨ Μικρο-Επίπεδο: Σχολικής Μονάδας

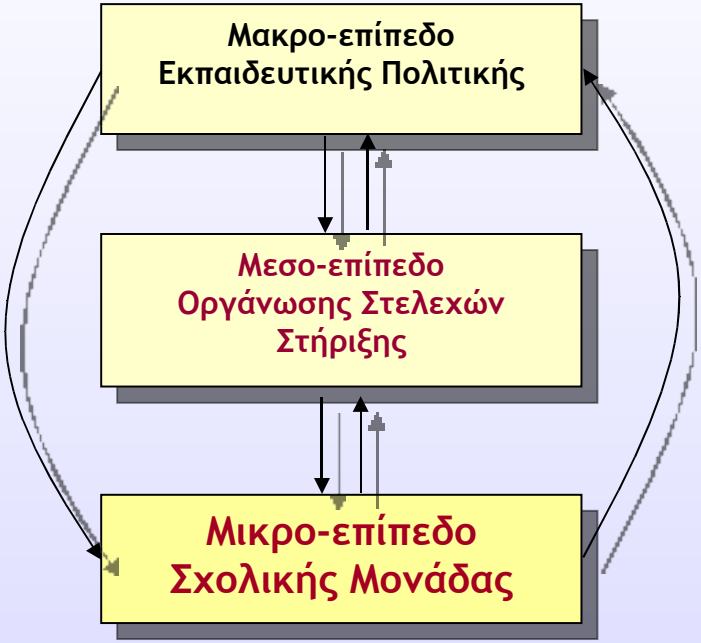

⇨ Μικρο-Επίπεδο: Σχολικής Μονάδας

- Πλάνο- Σχέδιο Δράσης Σχολ. Μονάδας
- Συντονισμός Διαχείρισης Εργαστηρίου
- Εξοπλισμός & για μικτό ή κατανεμημένο Μοντέλο
- Εσωτερική Ενημέρωση & Οργάνωση Βελτίωσης

⇨ Μικρο-Επίπεδο: Σχολικής Μονάδας

⇨ Παρούσα Κατάσταση:

- ✓ Οι εξοικειωμένοι με τις ΤΠΕ,
- ✓ Οι καθ. Πληροφορικής στο γυμνάσιο (συχνά πολλαπλές υποχρεώσεις)
- ✓ Έλλειψη σχεδιασμού - οργάνωσης
- ✓ 'Opportunistic progress'

ολ. Μονάδας

αστηρίου

Εσωτερική Ενημέ

- ✓ ⇨ Εργαστήριο ΗΥ
- ⇨ Φορητός υπολογιστής (ως εποπτικό μέσο)
- ⇨ Υπολογιστής/ες στη τάξη
- ⇨Υπολογιστές σε αίθουσες εργαστηρίων π.χ. Φυσικές επιστήμες.

[κατανεμημένο μοντέλο εξοπλισμού]

⇨ Μικρο-Επίπ

⇨ Παρούσα Κατάσ

- ✓ Οι εξοικειωμέν
- ✓ Οι καθ. Πληρο
  (συχνά πολλαπ
- ✓ Έλλειψη σχεδι
- ✓ 'Opportunistic

Εσωτερική Ενη

Διετές και Ετήσιο, Πλάνο Δράσης, Διαχείρισης και Συντονισμού της Αξιοποίησης των ΤΠΕ στη Σχολική Μονάδα

- ⇨ Επαγγελματική Ανάπτυξη προσωπικού (εκπαίδευση- επιμόρφωση)
- ⇨ Συντονισμός αξιοποίησης Υποδομών
- ⇨ Πρόγραμμα δραστηριότητες και εκπ. Υλικό (π.χ. λογισμικά)
- ⇨ Τεχνική Υποδομή & Συντήρηση

Επιτροπή για τις ΤΠΕ στη Σχ. Μονάδα
[Συντονιστής ΤΠΕ, Καθ. Γ.αντικειμένων, Διευθυντής, Γονείς, Αντ. Δήμου]

Υποχρεωτικό σε άλλες χώρες
[π.χ. Ιρλανδία, Φινλανδία]
- Φόρμες Σχεδιασμού Πολιτικής,
- Φόρμες: αυτό-αποτίμησης, κλπ.

'School Audit': Αποτίμηση από την Περιφ. Κέντρα υποστήριξης, προκειμένου να δοθεί βοήθεια.

⇨ Μοντέλα Ένταξης των ΤΠΕ στην Ε. Εκπαίδευση

Ολοκληρωμένο- Ολιστικό Μοντέλο

Δημοτικό & Γυμνάσιο

…Γνωστικό Αντικείμενο - Τεχνοκρατικό

Σύγχυση

…Πραγματιστικό Μοντέλο για 20 χρόνια

⇨ Υλοποίηση Ολιστικού Μοντέλου: Απαιτείται….

Εκπαιδευτική Πολιτική => Στόχοι και Προτεραιότητες, Στρατηγικό Πλάνο Δράσης Δομές και Μέτρα Στήριξης

Διαμορφωμένη & Ρητή Εκπαιδευτική Πολιτική

Ευρωπαϊκές χώρες:

Εθνικά Προγράμματα Δράσης για τις ΤΠΕ στην Εκπαίδευση: Τριετή ή Πενταετή

- 1999-2002 [Σουηδία], 2000-2003 [Νορβηγία] , Ιρλανδία [1998-2000], Δανία [1998-2003],

- *White papers*: 83-84, 87-88, 89-90, 91-92, 93-94, 96-99, Plans: 96-99, 99-2002, and Annual Plans for ICTs in Norway.

Ελλάδα: Απουσία επίσημων κειμένων

⇨ Υλοποίηση Ολιστικού Μοντέλου: Απαιτείται….

Εκπαιδευτική Πολιτική => Στόχοι και Προτεραιότητες, Στρατηγικό Πλάνο Δράσης Δομές και Μέτρα Στήριξης

Διαμορφωμένη & Ρ

Ευρωπαϊκές χώρες:

Εθνικά Προγράμμ
Τριετή ή Πενταετ

- 1999-2002 [Σου
  Ιρλανδία [1998-

- *White papers*:

Plans: 96-99, 99-

- ✓ Επίσημα κείμενα στόχων
- ✓ Συγκεκριμένο πρόγραμμα, προσωπικό υποστήριξης,
- ✓ Μέθοδοι & δομές ανατροφοδότησης επιτυχίας/προβλημάτων εφαρμογής
- ✓ Επαναδιαπραγμάτευση στόχων κλπ.
- ✓ Επίσημα κείμενα για την παρούσα κατάσταση /reports

Ελλάδα: Απουσία επίσημων κειμένων

⇨ Υλοποίηση Ολιστικού Μοντέλου: Απαιτείται….

Εκπαιδευτική Πολιτική => Στόχοι και Προτεραιότητες, Στρατηγικό Πλάνο Δράσης Δομές και Μέτρα Στήριξης

Κέντρο- Φορέας διαμόρφωσης Εκπ. Πολιτικής και υπεύθυνο υλοποίησης?

- Delegation for ICT in schools, ITiS, Σουηδία, [www.itis.gov.se]
  Αντιπρόσωποι Υπουργείου Παιδείας, Υπουργείου Έρευνας, National Agency for Education, Ενώσεις Δασκάλων και Καθηγητών, Ενωση Δήμων/Κοινοτήτων, [Γραφείο με 'μόνιμο' προσωπικό]

- National Center for Technology in Education [NCTE], Ιρλανδία, [www.ncte.ie] -Departement of Education/ Dublin Univ
  Σύμβουλος Κράτους

- National Steering Committee, Switzerland

⇨ Υλοποίηση Ολιστικού Μοντέλου: Απαιτείται….

Εκπαιδευτικ

Στρατηγικό

Κέντρο

- Delegation for ICT in
  Αντιπρόσωποι Υπουργ
  National Agency for E
  Ενωση Δήμων/Κοινοτ
- National Center for
  [www.ncte.ie] -Depa
  Σύμβουλος Κράτους
- National Steering Co

Στην Ελλάδα:

- ✓ **⇨ ΠΙ, ΥΠΕΠΘ, με ολιγάριθμο προσωπικό που αλλάζει σε κάθε κυβέρνηση**
- ✓ **⇨ Επιτροπές Ειδημόνων [ευκαιριακά, για επιμέρους θέματα, π.χ.] => δεν έχουν ερωτηθεί για χάραξη πολιτικής**
- ✓ **Φορείς τεχνολογικοί για επιμέρους έργα χρηματοδοτούμενα από ΕΚ.**
- ✓ **Επιτροπή Στρατηγικής ΚΠ, μόνο με Ειδ. Πληροφορικής**
- ✓ **⇨ Οι φορείς των εκπαιδευτικών, αλλά και τα αντίστοιχα ινστιτούτα, δεν έχουν ερωτηθεί, δεν έχουν ποτέ συμμετάσχει.**

⇨ Υλοποίηση Ολιστικού Μοντέλου: Απαιτείται….

Εκπαιδευτική Πολιτική => Στόχοι και Προτεραιότητες, Στρατηγικό Πλάνο Δράσης Δομές και Μέτρα Στήριξης

Κέντρο- Φορέας διαμόρφωσης Εκπ. Πολιτικής και υπεύθυνου υλοποίησης?

Απαιτείται η Δημιουργία ενός ενιαίου φορέα, για τις ΤΠΕ,

- ικανός να διαμορφώνει και να διατυπώνει Εκπαιδευτική πολιτική,
- να εξετάζει τα ζητήματα σφαιρικά/ολιστικά,
- να έχει μηχανισμούς ανατροφοδότησης και αποτίμησης,
- καταγραφής των εξελίξεων [π.χ. νέοι απόφοιτοι, χρήση ΗΥ,…]
- ώστε να αναπροσαρμόζει/επαναδιαμορφώνει το Πλάνο Δράσης

⇨ Η εκπαίδευση σύνθετο και πολύ-παραγοντικό σύστημα

Εθνική Πολιτική
ΤΠΕ στην Εκπαίδευση

Ευρωπαϊκή Πολιτική
ΤΠΕ στην Εκπαίδευση

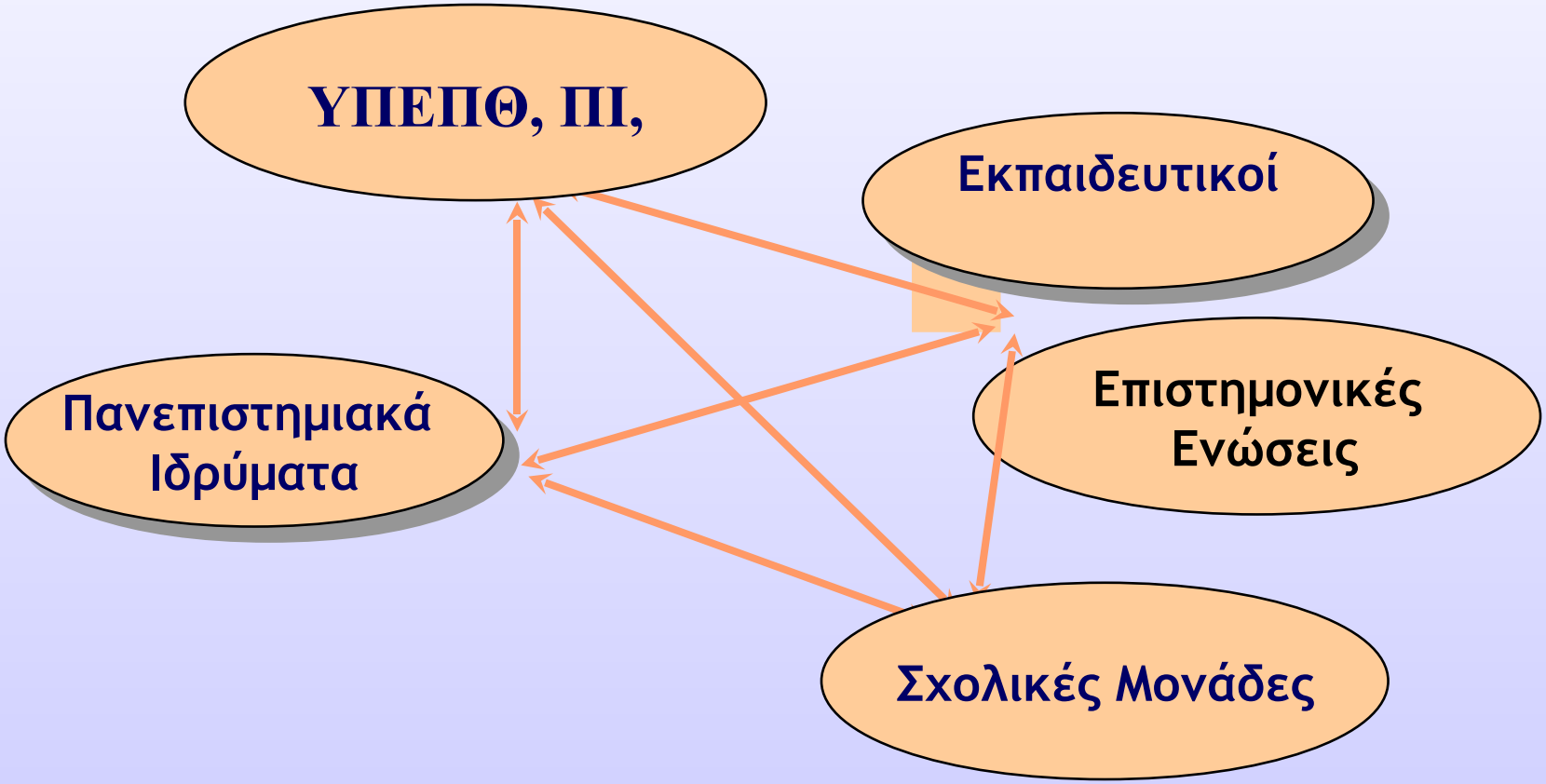

Κοινωνικοί Φορείς